Lietas Nr. C36043816
Lietas arhīva Nr. C-0438-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2016.gada 9.jūnijā
Talsu rajona tiesa
tiesnese V.Pavlovska
ar tiesas sēžu sekretāri I.Grunsbergu,
piedaloties prasītājai /pers. A/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē maza apmēra prasību /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

Aprakstošā daļa
konstatēja:

/pers. A/ iesniedza prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/ 2013.gada 3.augustā dzimušā bērna /pers. C/ uzturam, minimālo uzturlīdzekļu apmērā.

Prasība pamatota uz Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi".

Prasībā norādīts, ka /pers. A/ ir iecelta par /pers. C/ aizbildni. Atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam nemaksā.

Tiesas sēdē prasītāja prasību uzturēja spēkā, paskaidroja, ka bērna mātes atrašanās vieta nav zināma. Jaunajā gadā atbildētāja bija ciemos, bet materiālu palīdzību bērnam nesniedza.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56^2.panta pirmās daļas 1.punktam, atbildētājai tiesas paziņojumi piegādāti pēc tās dzīvesvietas adreses. Lielbritānijas kompetentā tiesa sniedza informāciju, ka atbildētājai tiesas nosūtītie dokumenti nav izsniegti.

Atbildētājai nosūtītie dokumenti atkārtoti ir saņemti atpakaļ, jo norādītajā dzīvesvietā viņa nav sastopama, tāpēc atbilstoši Civilprocesa likuma 56^2.panta 2^1daļai, viņai par tiesas sēdi paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.pantu, ievietojot sludinājumu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis".

Rakstveida paskaidrojumus atbildētāja nav iesniegusi, lūgumi, papildinājumi nav pieteikti.

Līdz ar to atzīstams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, lietu var izskatīt bez atbildētājas klātbūtnes.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus un uzklausījusi paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība ir pamatota un apmierināma.

2013.gada 3.augustā dzimusi /pers. C/. Bērna tēvs ir /pers. E/ un māte ir /pers. B/(pēc uzvārda maiņas /uzvārds/; dzimšanas apliecības kopija lietas 8.lapa).

Ar Talsu novada bāriņtiesas 2015.gada 21.decembra lēmumu Nr.1-6/170 par /pers. C/ aizbildni iecelta /pers. A/.

Bērns dzīvo kopā ar aizbildni un atrodas viņas aprūpē.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Šī panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. 2.1. punktā noteikts, ka katram bērnam no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un 2.2.punktā - katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" noteikto, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 euro.

Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 25.oktobra spriedumā SKC-1391/2012 norādīts, ka lai noteiktu piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar pušu paskaidrojumiem, ir:

-jānoskaidro, kāda ir bērna uzturam nepieciešamā summa, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses;

-jāizvērtē vecāku mantas stāvoklis un spēja šādu summu segt *(vecākiem bērni jāapgādā atbilstoši katra ienākumiem un mantas stāvoklim)*;

-bērna uzturam noteikto summu jāsadala proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim, ievērojot katra vecāka ieguldījumu bērna uzturēšanai.

-Ministru kabineta noteikumos noteiktās minimālā summa piedzenama tikai tad, ja personai, no kuras piedzenami uzturlīdzekļi, ir īpaši apstākļi, piemēram, darba nespēja, kad viņš objektīvi nevar sniegt līdzekļus vispār vai var tos sniegt nepietiekoša apmērā.

Konkrētajā lietā tiek pieprasīti valstī noteiktie minimālie uzturlīdzekļi un šāds uzturlīdzekļu apmērs ir jānodrošina katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa. Noteiktais uzturlīdzekļu apmērs ir valstī noteiktais minimums, tāpēc atzīstams, ka tas atbilst bērna reālajām vajadzībām.

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas piedzenami uzturlīdzekļi minimālo uzturlīdzekļu apmērā, kas šobrīd ir EUR 92,50 mēnesī.

Atbilstoši Civillikuma 177.panta ceturtajai daļai, bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu, un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Civillikuma 258.pants noteic, ka aizbilstamā uzturam var izlietot vienīgi nepieciešamos līdzekļus, sedzot patēriņu no viņa mantas ienākumiem un

samērojot ar tiem visus izdevumus(..).Trešā daļa noteic, ja trūkst aizbilstamā līdzekļu viņa uzturam, aizbildnim nav pienākums aizbilstamo uzturēt uz sava rēķina.

/pers. A/ veic bērna aprūpi un aizgādību, bet materiālais nodrošinājums nav pietiekams, lai pilnībā nodrošinātu bērna pamatvajadzības, tāpēc uzturlīdzekļus ir pamats piedzīt no atbildētājas.

Atbildētāja ir darba spējīgā vecumā un tiesas rīcībā nav ziņu, ka viņa kādu objektīvu apstākļu dēļ, nevarētu strādāt un nodrošināt savu bērnu, vismaz ar minimālajiem uzturlīdzekļiem. Tāpēc, pamatota ir prasība piedzīt no bērna mātes uzturlīdzekļus minimālajā apmērā, jo šobrīd viņa bērnu materiāli nenodrošina.

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas piedzenami uzturlīdzekļi sākot no 2016.gada 1.marta, kad prasība iesniegta tiesā, jo nav pierādījumu, ka par šo laiku uzturlīdzekļi maksāti labprātīgi, un kas atbilst Augstākās tiesas Senāta judikatūrā paustajām atziņām *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC- 556/2007)*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos, proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Tāpēc, valsts nodevu ir pamats piedzīt no atbildētājas, kas aprēķināta atbilstoši Civilprocesa likuma 34.pantam EUR 166,50(15 procenti no prasības summas EUR 1110).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 40.panta pirmajā daļā noteikto, no atbildētājas par labu valstij ir pamats piedzīt ar tiesas pavēstu un paziņojumu izsūtīšanu saistītos izdevumus EUR 6,20(četri ierakstīti sūtījumi, viens sūtījums EUR 1,55).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta 2.daļu, ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 40., 42., 193., 250.^{25} pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt /pers.A/prasību pilnā apjomā.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus 2013.gada 3.augustā dzimušās /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 92,50(deviņdesmit divi *euro* un 50 centi) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai, un no 7 gadu līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, sākot no 2016.gada 1.marta līdz pilngadībai, vai līdz izmaiņām aizbildnības nodibināšanā.

Sprieduma izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu noteikt nekavējošu.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /pers. A/ AS „Swedbank" kontā Nr./konta numurs/.

Sakarā ar uzturlīdzekļu piedziņu, piedzīt no /pers. B/ par labu valstij valsts nodevu EUR166,50(viens simts sešdesmit seši *euro* un 50 centi), kas jāsamaksā Valsts kasē, NMR 90000050138, kontā Nr.LV55TREL1060190911200 BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,20(seši *euro* un 20 centi), kas jāsamaksā Tiesu administrācijai Mūkusalas iela 41B, Rīga, NMR90001672316, BICkods TRELLV22 kontā Nr.LV51TREL2190458019000.

Kvītis par tiesas izdevumu samaksu jāiesniedz tiesā.

Noteikt termiņu tiesas izdevumu labprātīgai samaksai-desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā. Atbildētāja saskaņā ar Padomes Regulas(EK) Nr.4/2009(2008.gada 18.decembris) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un sadarbību uzturēšanas saistību lietās 19.pantu, var prasīt nolēmuma pārskatīšanu 45 dienu laikā no nolēmuma saņemšanas.

Tiesnese V.Pavlovska